

VELFERDSTINGET I
OSLO OG AKERSHUS

1 **POLITISK GRUNNDOKUMENT FOR VELFERDSTINGET I OSLO OG AKERSHUS**
2 **2018 – 2022**

3 **Mandat**

4 Velferdstinget i Oslo og Akershus er en interesseorganisasjon og øverste studentpolitiske organ i
5 velferdsspørsmål tilknyttet Studentsamskipnaden SiO, Oslo kommune og Viken fylkeskommune.

6 Prinsippet om lik rett til utdanning er det overordnede og styrende målet for Velferdstingets
7 politikk. Gratisprinsippet er et av grunnprinsippene innenfor norsk høyere utdanning. Prinsippet
8 skal også gjelde for internasjonale studenter. Utdanningssystemet skal være noe mer enn en
9 forberedelse til arbeidslivet; det skal være et element i samfunns- og demokratibyggning. Det er
10 derfor sentralt at ulik økonomisk, sosial og kulturell bakgrunn ikke påvirker evnen og muligheten
11 til å ta utdanning.

12 Velferdstinget skal høres i alle saker av betydning for samskipnaden og studentenes
13 velferdstilbud. Velferdstingets tillitsvalgte skal til enhver tid arbeide for at Velferdstingets vedtatte
14 politikk fremmes.

15 Studentsamskipnaden SiO er en av landets største samskipnader. Dermed har Velferdstinget et
16 nasjonalt ansvar for å arbeide for studenters levekår, men med et særlig fokus på de lokale og
17 regionale utfordringer som finnes i sammenheng med å ligge i et storby- og pressområde.

18

19 **Velferdstilbudet**

20 Studentenes grunnleggende velferdsbehov skal dekkes på områder som studiefinansiering, bolig,
21 barnehage, helse, idrett/trening, samferdsel og frivillige aktiviteter, og slik muliggjøre prinsippet
22 om heltidsstudenten. Velferdstilbudet skal være fleksibelt og tilrettelagt studentenes ulike
23 forutsetninger og behov. For at alle samskipnadens tjenester skal være tilgjengelig for alle
24 studenter, må det finnes et kjønnsnøytralt alternativ for all registrering hos SiO.

25 Studentsamskipnadens tilbud skal være et supplement til det ordinære kommunale og statlige
26 velferdstilbudet, og ikke en erstatning. Derfor har staten og kommunen et viktig ansvar som
27 garantist for sentrale velferdsordninger som studentboligbygging, helsetjenester for studenter,
28 studiefinansiering, barnehagefinansiering, et godt kollektivtransporttilbud og sosiale
29 stønadsordninger.

30 Studenter har på mange områder ikke fulgt befolkningens generelle velstandsøkning. Derfor er
31 det viktig at stat, kommune og andre aktører tar et større ansvar for studentenes velferd og på
32 denne måten sikrer reell lik rett til utdanning. Oslo og Viken som vertskommune og -fylke har et
33 særskilt ansvar i å anerkjenne den ressursen som studenter utgjør. I samarbeid med studentene
34 skal Oslo kommune jobbe for Oslo som en studenthovedstad. Det skal til enhver tid eksistere et
35 felles møtepunkt mellom studentene og kommunen.

36 Det enkelte lærested har et ansvar for å støtte opp om samskipnaden og velferdstilbudet for sine
37 studenter. Dette skal skje gjennom blant annet gode fristasjonsordninger, direkte subsidiering av
38 samskipnadens tjenester og tilrettelegging for et godt fysisk, psykososialt læringsmiljø og
39 studentkultur. Studentforeninger er et viktig bidrag til studentenes velferdstilbud. Både SiO,

VELFERDSTINGET I
OSLO OG AKERSHUS

40 utdanningsinstitusjonene, og kommunale og statlige instanser har ansvar for å legge til rette for
41 og støtte opp om studentkulturen.

42 **Studentsamskipnaden SiO**

43 Tilgangen til SiOs velferdstilbud skal under enhver omstendighet gis slik at prinsippet om lik rett
44 til utdanning ivaretas og fremmes. SiO skal som landets største studentsamskipnad etterstrebe å
45 være en foregangsmodell for studentvelferd i Norge.

46 Studentsamskipnaden SiO skal gi studentene et tilrettelagt tilbud med økonomisk gunstige
47 velferdsordninger. SiO skal sørge for lik tilgang til samskipnadens velferdsgoder, uavhengig av
48 hvilken medlemsinstitusjon man tilhører, hvilken utdanning man tar, hvilket land man kommer
49 fra, funksjonsevne og hvilken livssituasjon man befinner seg i.

50 Det er studentene som er både eiere og brukere av SiO og betaler for store deler av tjenestene
51 gjennom semesteravgift og egenbetaling. Studentenes flertall i Hovedstyret er en grunnleggende
52 del av brukerstyringen, som er et viktig prinsipp i samskipnaden. Dette prinsippet understrekes
53 ved Velferdstinget sine innspill til hovedstyret, og det er dermed viktig at studentene i styret gjør
54 sitt ytterste for å ta hensyn til Velferdstingets politikk. Samskipnaden er best tjent med en reell
55 studentstyring – det er studentene selv som vet best hva slags velferdstilbud studentene trenger.
56 Studentene skal ha mulighet til å medvirke i alle ledd i samskipnaden.

57 Semesteravgiften er en viktig inntektskilde for SiO. Det er viktig at denne holdes på et nivå som
58 opprettholder et godt velferdstilbud. Om semesteravgiften skal endres må dette gjøres etter
59 vedtak i Velferdstinget.

60 Velferdstinget ønsker en fleksibel, serviceorientert, bærekraftig, sterk og effektiv samskipnad, og
61 vil gjennom et konstruktivt samarbeid legge rammebetingelser for SiOs videre drift.

62 Samskipnaden skal være partipolitisk nøytral og religiøst uavhengig.

63

64 **Bolig**

65 Studentenes ønsker og behov skal til enhver tid være førende for Velferdstingets boligpolitikk.
66 Studentboliger er først og fremst et viktig utdanningspolitisk tiltak for å bidra til å sikre lik tilgang
67 til høyere utdanning i Norge. Videre er det et godt boligpolitisk virkemiddel som bidrar til at både
68 presset og prisene i det private utleiemarkedet dempes. I tillegg bidrar bygging av flere
69 studentboliger til å bedre studenters økonomi og en realisering av heltidsstudenten.
70 Dekningsgraden i Oslo og Viken bør ligge på minst 20%. Å bygge gode studentboliger handler
71 både om pris, beliggenhet og byggekvalitet. SiO skal etterstrebe å være best egnet til å
72 imøtekomme alle disse behovene.

73 For å kunne ivareta studentene som kommer fra andre land for å studere i Norge på en god
74 måte, er det essensielt at de får et sted å bo. Internasjonale studenter og utvekslingsstudenter er
75 potensielt sårbare grupper, og må prioriteres i samskipnadens studentboligtildeling.

76 Tilstrømningen av studenter til Oslo ser ikke ut til å stanse i nær fremtid, og byggehastigheten må
77 planlegges deretter. Kommunale prosesser må effektiviseres og forenkles for å sikre
78 tilfredsstillende byggehastighet.

**VELFERDSTINGET I
OSLO OG AKERSHUS**

79 Samskipnadens boliger skal være et trygt, rimelig og grønt boligtilbud til studentene. Boligkøene i
80 Oslo er i en særstilling, men mange andre studiesteder sliter med liknende problemer.
81 Velferdstinget skal sammen med andre velferdsting, studentpolitiske organisasjoner og
82 samskipnader over hele landet, jobbe for å nå et mål om bygging av 3000 studentboliger med
83 tilskudd nasjonalt hvert år frem til målet om nasjonal dekningsgrad på 20% er nådd.

84 Boliger som bygges med tilskudd vil alltid være å foretrekke, ettersom det reduserer kostnaden
85 for studentene gjennom husleien. Det er viktig at kostnadsrammen for statlig tilskudd til
86 studentboligbygging er av en størrelse som gjør det mulig å bygge med tilskudd, også i
87 presseområder. Tilskuddsnivået må være slik at egenbetalingen studentene gjør gjennom
88 husleien ikke blir for stor. Tilskuddsandelen skal ikke overskride 49%, for å sikre SiOs eierskap
89 over studentboligene. Det skal alltid etterstrebtes å bygges så bærekraftig som mulig med fokus
90 på løsninger som er billige å drifte over tid, og boligmiksen må være tilpasset forskjellige livsstiler
91 med hensyn til plassering, størrelse og pris.

92 Samskipnaden må fortsette å ta sin del av ansvaret for å redusere klimabelastningen gjennom å
93 bygge boliger som er energieffektive, bruke bærekraftige materialer og legge til rette for at
94 studentene som bor i boligene skal kunne ta miljøvennlige valg. Boligene skal bygges i tilknytning
95 til kollektivruiter, institusjoner og der studenter oppholder og beveger seg mest.

96 Med et enormt press på samskipnadens boliger vil nye boligløsninger alltid ønskes velkommen.
97 Nye kreative løsninger på bo- og livsutfordringer kan være positivt, men skal ikke nødvendigvis
98 pålegges samskipnaden. Deres oppgave er å bygge rimelige, grønne og trygge boliger for
99 studenter. Det er studentenes behov som til enhver tid skal ligge til grunn for utvikling av
100 samskipnadens boligportefølje.

101 En studentbolig er ikke funksjonell til evig tid, selv med godt vedlikehold. Når det ikke tildeles
102 tilskudd til rehabiliteringsprosjekter går det ut over studentenes leie. Det er viktig at staten tar et
103 ansvar for å legge opp en god ordning slik at samskipnadene også kan søke om støtte til
104 rehabilitering av boliger der det ikke er hensiktsmessig å rive og bygge nytt.

105 Stat og kommune må legge til rette for et godt leiemarked, gjennom en aktiv leieboligpolitikk. De
106 fleste studenter bor i privat utleide boliger, noe som medfører at det også må være et fokus på
107 dette området. Leiemarkedet må være mer forutsigbart, pris og standardregulert. Studenters
108 egen kompetanse må heves slik at de til enhver tid er sikre på egne rettigheter.

109 Velferdstinget mener at:

- 110 • Samskipnaden skal arbeide for avtaler med institusjonene som sikrer internasjonale
111 studenter og utvekslingsstudenter et sted å bo.
- 112 • Kommunale prosesser rundt studentboligbygging skal effektiviseres og forenkles.
- 113 • Kostnadsramme- og tilskuddsrammen må tilpasses pressområder.
- 114 • Stat og kommune må legge til rette for en mer forutsigbar, pris- og standardregulert
115 privat leiesektor gjennom en aktiv leieboligpolitikk.
- 116 • Tilskuddsordningen må tilpasses slik at det kan gis støtte til rehabilitering av
117 studentboliger.
- 118 • Alle nybygg i SiO skal ha grønne løsninger, og skal fortrinnsvis være av plusshus-standard,
119 minimum nullenergi-standard.

VELFERDSTINGET I
OSLO OG AKERSHUS

- 120 • Både boligbygging og boligmix skal være basert på studentenes ønsker og behov.
121 • Det skal foreligge gode rutiner for oppfølging av beboere.
122 • Alle nybygg skal ha energimerking A.

123

124 *Utover dette er eksisterende politikk på området utdypet i boligpolitisk dokument.*

125

126 Helse

127 Studenters helse, både psykisk og fysisk, skiller seg veldig fra resten av befolkningen - også andre
128 i samme aldersgruppe. Studentenes helse- og trivselsundersøkelse fra 2018 viste at studenter er
129 langt mer utsatt for alvorlige psykiske symptomer. Hvorfor dette er tilfelle er fremdeles
130 uklart. Arbeidet med oppfølging av studenters psykiske helse må styrkes.

131 Det er nødvendig med et tiltak fra politisk hold som legger bevisste føringer for det videre
132 arbeidet og som kartlegger hvilke områder forskjellige studenthelseaktører skal legge innsatsen
133 på. Dette vil være hjelpelig for å koordinere innsatsen fra flere aktører på studentvelferd, slik
134 at man får maksimalt ut av midlene man disponerer.

135 SiO Helse spesialiserer seg innenfor studenthelse, og vil derfor ofte være det beste alternativet
136 studenter har. Tjenestene skal lokaliseres slik at de er best mulig tilgjengelig for studenter.
137 Samskipnaden skal ha som mål å være en helhetlig tilbyder av helsetjenester for sine studenter.
138 Frem til det offentlige tar sitt ansvar for studentenes tannhelse, skal dette også inkludere
139 tannhelsetjenester.

140 Internasjonale studenter og utvekslingsstudenter har ikke de samme rettighetene når det
141 kommer til helsetilbud som norske studenter. Dette gjør at deres studiehverdag kan oppleves
142 mindre trygg. Det må arbeides for å ha et helhetlig tilbud også for internasjonale studenter og
143 utvekslingsstudenter.

144 Samskipnaden besitter en unik spisskompetanse på studenters psykiske helse. Derfor trenger vi
145 at staten bevilger tilstrekkelige midler til samskipnadens helsetjenester. SiO skiller seg fra andre
146 private helseaktører ved at deres mål er å utgjøre et helhetlig og tilrettelagt tilbud for studentene
147 som samfunnsgruppe, og ikke nødvendigvis å være en aktiv konkurrent. Derfor skal
148 Velferdstinget arbeide for en forutsigbar statlig tilskuddsordning for å øke kapasiteten i den
149 psykiske helsetjenesten i samskipnadene og at kommunen bidrar til studenters psykiske helse
150 tilbud.

151 Velferdstinget mener at:

- 152 • Arbeidsutvalget skal jobbe på tvers av SiOs tjenesteområder, samt opp mot det offentlige,
153 for å forebygge og behandle psykisk uhelse hos studenter i Oslo og Viken.
154 • Studenthelse skal defineres som et eget begrep, og det skal bygge videre på definisjonen
155 som følger av Studentenes helse- og trivselsundersøkelse.
156 • Nasjonale myndigheter må ta større ansvar for finansiering og koordinering av
157 studenthelsetjenester.
158 • Samskipnadens helsetjenester skal være lokalisert der studentene ferdes og oppholder
159 seg.

VELFERDSTINGET I
OSLO OG AKERSHUS

- 160 • Det må arbeides for at internasjonale studenter og utvekslingsstudenter også får et godt
161 helsetilbud mens de oppholder seg i Norge.
162 • Det skal arbeides for en forutsigbar statlig tilskuddsordning for å øke kapasiteten i den
163 psykiske helsetjenesten særlig.
164 • Det skal arbeides for at det skal gis kommunale tilskudd til studentenes psykiske
165 helsetjeneste.
166

167 *Utover dette er eksisterende politikk på området utdypet i helsepolitisk dokument.*
168

169 **Studiefinansiering**

170 Prinsippet om lik rett til utdanning er det overordnede og styrende målet for Velferdstingets
171 politikk. Gratisprinsippet er et av grunnprinsippene innenfor norsk høyere utdanning.
172 Studiestøtten må reflektere de reelle utgiftene studentene har. Studiestøtten må tilpasses slik at
173 alle studenter får muligheten til å være fulltidsstudenter. Det faktum at studenter er i en sårbar
174 økonomisk situasjon skal ikke være hovedårsaken til at studenter arbeider ved siden av studiene.
175 Det burde være et valg den enkelte student kan ta selv.

176 Det bør legges til rette for at studenter skal kunne få barn i studietiden, og rett etter endt
177 studietid. Det må innføres rett til foreldrestipend for søkere som er i overgangsfasen mellom
178 avsluttet utdanning og yrkesaktivitet.
179

180 Velferdstinget mener at:

- 181 • Det skal utbetales 12 måneders studiestøtte.
182 • Studiestøtten skal festes til 1,5 ganger grunnbeløpet i folketrygden.
183 • Alle friske midler til studiefinansiering skal gå til økt kjøpekraft gjennom studieløpet.
184 • Studenter med barn skal motta studiestøtte som er 2 ganger grunnbeløpet i
185 folketrygden.
186 • Det må innføres rett til foreldrestipend for søkere som er i overgangsfasen mellom
187 avsluttet utdanning og yrkesaktivitet.
188

189

190 **Studenter med barn**

191 Det skal være mulig å få barn i løpet av studietiden uten å måtte avbryte studieløpet. Derfor må
192 stat og kommune ha gode støtteordninger for studenter med barn. Studentsamskipnaden må ha
193 gode tilbud til studenter med barn som muliggjør tilværelsen som småbarnsforelder som
194 studerer fulltid.
195

195 Velferdstinget mener at:

- 196 • SiO Barnehager skal være et eksempel til etterfølgelse hva gjelder standard på utstyr,
197 utearealer og bygninger.
198 • For foreldrepar der en eller begge foreldrene studerer, skal far/medmor ha rett til
199 «fedrekvote».
200 • For studenter med barn skal studiestøtte og forsørgerstipend utbetales over 12 måneder.

VELFERDSTINGET I
OSLO OG AKERSHUS

201 **Studenter med barn skal motta studiestøtte som er 2 ganger grunnbeløpet i folketrygden.**

202

203 **Serveringstilbud til studenter**

204 Serveringsstedene til samskipnaden skal være selvfinansierende og skal ikke subsidieres av
205 semesteravgiftsmidler. SiO Mat og Drikke skal være tilpasset studentenes behov. Dette
206 innebærer at det skal være varierte tilbud som tar hensyn til forskjellige matintoleranser, -
207 allergier og -preferanser i alle SiOs matutslagssteder. Spesielt må de plantebaserte alternativene
208 alltid inneholde en fullverdig proteinkilde.

209 Samskipnaden skal fortsette arbeidet med å gjøre studentenes serveringstilbud bærekraftige,
210 gjennom videreføring av f.eks. Kutt Gourmet og innføring av nye løsninger.

211 Samskipnaden skal ha som mål å ha serveringssteder også på mindre institusjoner.

212 Velferdstinget mener at:

- 213 • Studentene skal ha innsyn i SiO Mat og Drikkes budsjetter
- 214 • SiO skal ha som mål å ha serveringssteder på de mindre institusjonene tilknyttet dem.
- 215 • Samskipnaden skal ha utvidede åpningstider i eksamensperioden.
- 216 • Samskipnaden må gjøre det enkelt å velge sunn og bærekraftig mat.

217 Noen studenter har lengre skoledager og har dermed behov for lenger åpningstid hos SiO Mat og
218 Drikke. Derfor må det tilbys lengre åpningstider hos SiO Mat og Drikke spesielt i eksamens
219 periodene, da det både er ønskelig og et faktum at studenter tilbringer mer tid på skolen.

220 *Utover dette er eksisterende politikk på området utdypet i "Retningslinjer for SiO Mat og Drikke" og i*
221 *utvalgte resolusjoner.*

222

223 **Kollektivtransport og samferdsel**

224 Byens studenter skal ha et godt kollektivtilbud. Kollektivtilbudet skal være rimelig og tilrettelegges
225 alle studenters studiehverdag, uansett alder. Det må gå kollektivruter til og fra stedene der
226 studenter bor, oppholder seg og ferdes. Vertskommune og -fylke må ta ansvar for at alle
227 studenter skal kunne dra nytte av et bredt kollektivtilbud med godt rabatterte priser, også på
228 nattestid.

229 Studentpris på transporttjenester må tilpasses slik at den samsvarer med studenters kjøpekraft
230 sammenliknet med andre grupper i samfunnet, Det skal være mulig for studenter å pendle
231 mellom studiested og bosted uten å måtte ha svært høye utgifter til kollektivtransport.

232 Studentrabatten på kollektivtransport må ligge på samme nivå som honnørrabatten, og

233 studenter som bor og studerer i forskjellige soner bør kunne reise sonefritt til og fra studiestedet.

234 Studenter benytter seg også i stor grad av gang- og sykkelveier. Infrastrukturen må være
235 utformet slik at byen er tilgjengelig og oppleves trygg. Kommunen må legge til rette for at
236 studenter på en enkel og trygg måte kan bevege seg mellom bo- og studiested ved sykling
237 og/eller gange.

238 Velferdstinget mener at:

VELFERDSTINGET I
OSLO OG AKERSHUS

- 239 • Studentrabatt på kollektivtransport må ligge på nivå med honnører
- 240 • Studenter som bor og studerer i forskjellige soner må kunne reise sonefritt til og fra
- 241 studiestedet om det er behov for det
- 242 • Det må finnes gode nattbusstilbud
- 243 • Infrastruktur og byutvikling skal være tilrettelagt for studenter

244 **Trening og idrett**

245 Å legge til rette for gode trenings- og idrettstilbud for alle studenter er et viktig
246 helseforebyggende tiltak. Målet er å få flere studenter i aktivitet. Fysisk aktivitet fremmer bedre
247 helse, gir overskudd og er et viktig og veldokumentert virkemiddel i forebygging og behandling av
248 en rekke diagnoser og tilstander. I mange tilfeller skaper aktivitetstilbud, spesielt de som er
249 drevet av idrettsforeningene, i tillegg en viktig sosial arena for studenter.

250 Studentidretten blir ofte nedprioritert. Kommunen, bydelene og idrettskretsene må anerkjenne
251 studentidretten som en svært viktig videreføring av ungdomsidretten og en rekrutteringsarena
252 for voksenidretten, og dermed legge til rette for denne både gjennom økt finansiering og innpass
253 på kommunale anlegg.

254 SiO Athletica er et viktig og effektivt tilbud for studenter. Det er viktig at dette tilbudet blir godt
255 tilrettelagt studenter og deres behov. SiO Athletica må utover dette legge til rette for
256 studentidretten, blant annet ved å tilby relevante arealer til gode tidspunkter. SiO Athletica har
257 også et ansvar for å sørge for at de forskjellige idrettslagene er tildelt treningstider for
258 kampavvikling før forbundenes frister, slik at det ikke påløper ekstragebyrer i forbindelse med
259 dette.

260 *Utover dette er eksisterende politikk på området utdypet i idrettspolitisk dokument.*

261

262 **Kultur og frivillighet**

263 Et godt og levende kulturliv er viktig for trivsel og velvære. Studenter som trives i byen de bor i,
264 trives også bedre som studenter, som vil kunne virke positivt inn på studiene. Som landets
265 hovedstad har Oslo et rikt kulturliv. Dessverre er det for få studenter som benytter seg av
266 tilbudene.

267 I Oslo og Viken eksisterer det mer enn 450 studentforeninger. Foreningene gir studentene et
268 unikt arrangementstilbud og aktivitetene foregår på studentenes eget initiativ, og er bygget på
269 studenters frivillige engasjement. Engasjement og trivsel kan vanskelig konstrueres, men gode
270 rammevilkår øker muligheten for utfoldelse. Studentforeninger og studentkultur er ikke bare
271 med på å skape en identitet og tilhørighet til studentmiljøet og til utdanningsinstitusjonen, men
272 spiller også en viktig rolle i studentenes kompetansebygging utover de rammene
273 utdanningsløpet setter.

274 *Utover dette er eksisterende politikk på området utdypet i kulturpolitisk dokument.*

275 **Oslo som studentby**

276 Velferdstinget mener Oslo skal være Norges beste studentby. Det er viktig å anerkjenne at Oslo
277 har andre forutsetninger enn andre studentbyer, som gir ulike utfordringer, men også mange

VELFERDSTINGET I
OSLO OG AKERSHUS

278 muligheter. Velferdstinget mener det er sentralt at Oslos studenter har felles møteplasser der
279 man kan møtes på tvers av utdanningsinstitusjoner og faglig tilhørighet.

280 Et sentralt plassert studenthus er en måte å skape en ny felles møteplass. Et nytt studenthus
281 handler om å løse felles utfordringer for institusjonene, foreningene i Oslo og Oslo som
282 studentby, på en effektiv måte. Det skal arbeides for et studenthus i sentrum som er tilgjengelig
283 og gratis for alle studenter i Oslo og Lillestrøm. Det er derimot viktig at dette huset ikke skal stå i
284 konflikt med andre mulige studenthus i Oslo og Lillestrøm.

285 Samtidig er det viktig at byen forøvrig anerkjenner studentene som den ressursen de er.
286 Kommune, næringsliv, institusjoner og andre samfunnsaktører skal legge til rette for at
287 studentene kan bidra konstruktivt til samfunnsutviklingen både i nærmiljøet, nasjonalt og globalt.
288
289

290 **Demokrati og deltakelse**

291 Alle har rett til å få sin stemme hørt i beslutningsprosesser som påvirker deres liv. Studenter er
292 eksperter på eget liv og utfordringer. Studentstyring som prinsipp baserer seg på dette. En viktig
293 oppgave for Velferdstinget er å støtte opp om de lokale studentdemokratiene som er tilknyttet
294 samskipnaden, særlig organisatorisk.

295 Velferdstingets politikk skal til enhver tid være forankret i studentmassen, og vår aktivitet og
296 politikk skal være tilgjengelig for studentmassen.

297

298 *Vedtatt av Velferdstinget 9. februar 2020.*